

Munurin millum tilboðini minkar

Føroyingar skulu hava nýtt vaktarskip. Tað er eftir øllum at døma tað einasta, sum er greitt í løtuni. Hinvegin er enn eftir at tingið avgerð hvar skipið skal byggjast. Samhætt álíttinum í eykajáttanarlógini er meiriluti fyri at byggja skipið uttanlands, men tað fellur ikki í góða jørð herheima

SVEINUR TRÓNDARSON

Tað er nú liðið meiri enn eitt hálvt ár síðani tilboðini upp á nýggja vaktarskipið voru latin upp.

Kortini er eingin avgerð enn tikin um hvar skipið skal byggjast og nær.

Fiskimálastýrið, sum umsitur byggingina av skipinum, hevur valt at fara víðari við trimum tilboðum, sum teir halda verða verd at arbeiða víðari við, og av teimum stendur tað norska tilboðið sterkast.

Tey trý tilboðini, sum valt er at arbeiða við er eitt norskt, eitt kinverskt og so tað føroyska.

Av teimum trimum var tað kinverska tilboðið tað lægsta, síðani kom tað norska, meðan tað føroyska var tað hægsta av teimum trimum.

Málið, sum var til viðgerar í tinginum í gjár var ein eykajáttanarlóg, har landsstýrismaðurin í fiskivinnuálagum biður um eina meirjáttan, uppá 16 mió. krónur til bygging av nýggjum vaktarskipi. Hetta er peningurin, sum var ætlaður til í fjór, men sum kortini ikki var brúktur.

Afturat hesi játtanini, biður landstýrismaðurin um eina eykajáttan uppá knappar fyra mió. krónur soleiðis, at V&B kann leiga Beskyt-

teren at rokja vaktartenastuna við Føroyar til nýggja skipið kemur.

At tað kemur er nokk lítið at ivast í. Spurningurin er meira hvar tað skal byggjast og nær tað kemur. Hesir báðir spurningar eru nevniliga tengdir at hvørjum øðrum

Norðmenn fremstir

Av teimum tilboðum, sum arbeitt verður við í løtuni, má metast, at tað eru norðmenn, sum eru á odda.

Teirra tilboð liggur um 95 mió. krónur eftir ymsar hækkingar, meðan føroyska tilboðið er komið heilt upp á 109 mió. krónur. Tað skal tó viðmerkjast, at norska tilboðið er gjørt upp eftir kursinum, sum hann var um hálvan januar, og síðani tá er norska krónan hækkað rættiliga fitt í mun til dansku krónuna, og tað merkir, at munurin millum tilboðini gerst alsamt minni, so hvørt sum norska krónan styrkist.

Viðgerin av eykajáttanarlógini var í tveimum, og tað viðgerin í figgjarnevndini eisini.

Figgjarnevndin er samd um, at tað er rætt at leiga Beskytteren, og tí tekur ein samd nevnd undir við tí partinum.

Fiskimálastýrið hevur funnið fram til, at eykaútr-

eidslurnar í ár ikki gerast 5,8 mió. krónur, men heldur knappar fyra mió. krónur og tað hevur neyvan verið til skaða undir viðgerini, at eykaútræidslurnar gjørdust minni enn ætlað.

Hinvegin er nevndin als ikki samd tá tað kemur til bygging av vaktarskipinum. Í hesum sambandinum býti nevndin seg í ein meiriluta og tveir minnilutar.

Meirilutin mælir til Myklebust

Meirilutin, sum eru samgongutingslimirnir, sigur í álíttinum, at tað er teirra uppfatan, at tað er rætt at byggja skipið nú, og at tað er rættast at byggja skipið har, sum tað er samfelagsliga mest gagnligt.

Verður mett, at tað er í Føroyum, so skal byggjast í Føroyum, men eru ááar fyrirkjör biligari, so skal byggjast uttanlands.

Tí hevur meirilutin sundurgreina tilboðini og er komin til ta niðurstøðu, at tað er rættast at byggja ói Noregi.

Orsökirnar eru m. a., at - norska tilboðið er 20 mió. kr. lægri,

- leveringstíðin hjá Myklebust er meiri enn eitt ár styttri enn hjá Tórshavnar Skipasmiðju,

- eykaútræidslurnar av at leiga Beskytteren verða

Tingmenn tykjað ósamdir, um tað er rætt at byggja nú ella um nýggja vaktarskipið skal biða til Tjaldrið skal skiftast út, tí tað er farið at eldast

(savnsmýnd)

nógv minni av somu orsök

- Tórshavnar Skipasmiðja tekur fyrvirni fyri manningartroti og

- nýggj Sandoyarferja skal byggjast um ikki so langa tíð, og landsstýrið ætlar, at hon skal byggjast í Føroyum, treytað av, at føroyingar eru kappingarfórir.

Meirilutin setir kinversku skipasmiðjuna uttanfyri við grundgevingini hjá Stýrisbólknum, at fjørstøðan til Kina, og tað at teir ikki hava serliga góðar royndir at byggja skip til vesturheimin ger at tað verður í dýrara lagið.

Minnilutarnir ímóti at byggja nú

Minnilutarnir báðir eru ímóti at tað verður bygt.

Flemming Mikkelsen og Lisbeth Petersen siga, at tað hevði verið rættast at bygt Sudoyarferjuna fyrst og

tey skjóta tí upp, at tær 16 mió. krónurnar fara til tað istaðin.

Hin minnilutin, sum er Henrik Old úr Javnaðarflokkinum heldur, at vit eiga at biða við at byggja skipið.

Hann heldur ikki at vit skulu byggja nú, men hann er samdur við hinum um leiguna av Beskytteren, sum hann heldur vit kundu keypt.

Skipið er eftir hansara meting væl eignað til fiskiveiðufleirtil og tað er í grundini tað vit hava brúkt fyri.

Hann heldur, at vit skulu siggja burtur frá tí at nýggja skipið skal verða bjargingarskip, tí til tað endamálið kann Tjaldrið brúkast.

Henrik Old heldur sostatt, at vit skulu leiga Beskytteren og biða eina tveitry á, og síðani skifta Tjaldrið út, tí tað verður skjótt tjúgu

ár.

Nógv dýrari

Eftir tí sum Sosialurin skilir, so er eitt sindur ymiskt hvat tingmenn halda um uppskotið.

Ein tann størsti trupulleikin er, at kostnaðurin fyri at byggja er nógv hægri enn tað, sum ætlað var, og tí eru tingmenn í iva um tað er rætt at fara undir hetta projektið.

Eisini tykist vera ósemja um hvar skipið skal byggjast. Fleiri tingmenn hava gjørt vart við týðningin av at skipið verður bygt í Føroyum, bæði fyri at varðveita kunnleikan í Føroyum og fyri at halda peningin í landinum.

Men verður uppskotið hjá meirilutanum samtykt, so verður skipið bygt nú - í Noregi.

Eiga at byggja her heima - nú

Poul Mohr, stjóri á Tórshavnar Skipasmiðju, er ikki í iva um nýggja vaktarskipið. - Tingmenn eiga at taka avgerð um at byggja skipið nú - og teir eiga at lata tað byggja í Føroyum, sigur hann. Hann heldur, at vit missa meiri fyri minni verður farið av landinum við tí.

SVEINUR TRÓNDARSON

- Sjálvandi eiga vit at byggja vaktarskipi í Føroyum. Gera vit ikki tað, so koma vit ongantíð víðari við okkara skipasmiðjum enn til umvælingar, sigur Poul Mohr, stjóri uppá fyrispurn-

Poul Mohr, stjóri heldur, at nýggja vaktarskipið eigur at vera bygt í Føroyum. - Vit missa meiri fyri minni, um vit lata aðrar gera tað, sigur hann

ing um hvar hann heldur nýggja vaktarskipið skal byggjast.

Sjálvandi sær Poul Mohr tað við »skipasmiðjuvegum« og hann grundgevir eisini fyri sínum sjónarmíðjum.

- Í byrjanini av 90-unum

steðgaði øll skipabygging upp orsakað av kreppuni. Í tíðarskeiðnum fram til 95 mistu vit eina rúgvu av fólki, sum dugdi at byggja skip, til aðrar vinnur, og teimum fingur vit ikki hendur á aftur.

- Tá vit fingur Danida-

skipið í 95 byrjaðu vit so at siga av nýggjum, og síðani hava vit lært fólkið upp, soleiðis at vit nú aftur hava ein stab av fólki, sum dugir at byggja skip, sigur Poul.

Hann leggur afturat, at um landsstýrið ger av, at skipið skal byggjast uttanlands, so er stóru vandi fyri, at tað dugnaliga fólkið fer aðrastaðni at arbeiða, og so skulu teir enn einaferð byrja av nýggjum.

Mugu vera við

Orsøkina til at fólkið rýmir er, at teir vilja hava spennandi uppgávur, og at umvæla skip hvønn tann einasta dag er ikki nóg mikið til teirra fólk.

- Tað er jú eisini væl skiljandi, at so er. Hvørt tím er at gera tað sama altíð. Vit leita óll eftir spennandi uppgávum.

Eitt annað, sum Poul Mohr visir á er, at um føroyingar gera sær tankar um at bjóða útlandinum av tað kemur til slíkar uppgávur, so er neyðugt, at landsins myndugleikar ganga undan og vísa okkara egna fólkið og virkjum tað álít, sum

krevst.

- Tað kann væl verða, at vit eru eitt sindur dýrari, men tað samanumkemur, so kann tað vísa seg at verða væl givin peningur.

- Hvussu kunnu vit fara úr og siga, at vit hava royndirnar, ta vit ikki sleppa at byggja okkara egna skip? Tað kunnu vit ikki.

Teknologiski missurin verður ov stórur

Men størsti vandin, sum Poul Mohr sær í tí, at skipið verður bygt uttanlands er, tann teknologiski missurin.

- Vit eru í vanda fyri at missa fólkið, og við tí fer kunnleikin, sum er so ótrúliga týðningarmikil, tað tað ræður um at byggja skip. Tað er sera týðningarmikið at vita, hvat fer fram innan skipasmið, og tann kunnleikan fáa vit bara um vit framhaldandi byggja skip.

Men var tað ein feilur at seta fyrvirni fyri manningartroti í tilboðið?

- Nei. Tað verður altíð eitt fyrvirni hjá okkum, men eg haldi, at teir brúka tað, sum undanfóru fyri at vit ikki skulu fáa arbeiði. Tað

sær soleiðis út í øllum førum, sigur Poul Mohr.

Fremur samstarvi

Hvussu leikur fer í hesum málinum er ikki gott at vita.

Tað eru fleiri, sum vilja hava, at skipið verður bygt í Føroyum - bæði tingmenn og fákfelag, so Poul Mohr stendur ikki einsamallur.

Havnar Handverkarafelag hevur savnað inn undirskriftir, har heitt verður á landsstýrið um at byggja skipið í Føroyum.

Formaðurin í felagnum, Eyðfinn Petersen sigur, at tað ikki er búskaparliga farsamarligt at byggja skipið uttanlands. Har mugu verða onkrar skeivar upplýsingar, sigur hann.

- Harafturat fremur tað samstarvi millum virkini, sum gera arbeiði, samstundis, sumtað hevur ótrúliga stórt söluvirði fyri virkini tá tey bjóða seg fram aðrastaðni, sigur hann.

Hvussu nógv fólk hava skrivað undir vísti hann ikki í gjár, tí blóðini voru ikki komin innafur.

- Men eg havi skilt at nógv hava skrivað undir, sigur hann.